

واژه نامه اصطلاحات پزشکی برای ایمن سازی و تهیه واکسن

رسانش پشتیبانی برای برنامه واکسیناسیون COVID-19

Glossary of Medical Terminology for Immunisation and Vaccine development

Produced by Health and Social Policy Branch NSW Ministry of Health, NSW Multicultural Health Communication Service, NSW Refugee Health Service and School of Population Health, University of New South Wales

رسانش یشتیبانی برای برنامه واکسیناسیون COVID-19

این واژه نامه برای این تهیه شده است تا به سازمانهای اجتماعی، مترجمین نوشتاری و گفتاری، مددکاران دو زبانه و رهبران جامعه کمک کند تا درک و ارتباطات بهتری در مورد تولید واکسن و ایمن سازی داشته باشند.

سلب مسئوليت

هدف از این واژه نامه این است که معانی اصطلاحات پیچیده پزشکی در باره ایمن سازی و تولید واکسن به زبانی ساده ارائه شود. از این اطلاعات فقط باید به صورت یک ابزار مرجع استفاده شود. آگر مایلید بازخورد بدهید یا واژه یا اصطلاح جدیدی را به لیست اضافه کنید لطفاً با دانشیار هالی سیل (Holly Seale) به آدرس h.seale@unsw.edu.au یا تلفن 9385 (02) 9385 جماس بگیرید.

سیاسگزاریها

این منبع توسط این افراد تهیه شده است:

- Associate Professor Holly Seale, School of Population Health, University of New South Wales
 - Lisa Woodland, Director, NSW Multicultural Health Communication Service
 - Dr Kylie Quinn, School of Health and Biomedical Sciences; RMIT University
 - (Dr Sabira Shrestha, National Centre for Immunisation Research and Surveillance (NCIRS
 - Vicky Jacobson, Coordinator, Refugee Health Network Queensland •
 - Dr Carissa Bonner, The School of Public Health, University of Sydney •

سیاس ویژه:

ما مایلیم از اشخاص زیر برای بازبینی واژه نامه سپاسگزاری کنیم

- ,Associate Professor Christopher Blyth, Wesfarmers Centre of Vaccines and Infectious Diseases

 .Telethon Kids Institute
 - Dr Nadia Chaves •
- Benine Muriithi, Patricia Argüello de Avila and Mariam Elliott, Refugee Health Network Queensland
 - Fartih Karakas and Ismail Akinci, All Graduates •
 - Dr Jan Fizzell, Senior Medical Advisor, Public Health Response Branch, NSW Health •

با سباس از

آزمایشگاه سواد بهداشتی بابت آزمایش واژه نامه با استفاده از ویرایشگر زمان واقعی آنلاین (Ayre, J., et al. (2021). Sydney Health Literacy Lab (SHLL) Health Literacy Editor) در دسترس در این سایت https://hdl.handle.net/2123/24642

Translated and edited by Rahmat Khaimi and Ahmad Akbari

فهرست مطالب

A

Adverse event (reaction)

Any unexpected or serious effect that happens after a vaccine or medicine. Something that was not expected to happen.

رویداد نامطلوب (واکنش)

هر گونه تاثیر غیر منتظره یا جدی که بعد از واکسن زدن یا مصرف دارو پیش میآید. چیزی که انتظار نمیرفت اتفاق بیفتد.

Adverse event following immunisation (AEFIs)

An unexpected effect that happens after vaccination. The vaccine may have not been the reason for the problem.

رویداد نامطلوب بعد از ایمن سازی (AFEIs)

هر گونه تاثیر غیر منتظره که بعد از واکسن زدن پیش میآید. ممکن است واکسن باعث آن مسئله نباشد.

Advisory Committee on Vaccines (ACV)

A group of experts that gives medical and scientific advice. The group talks to the Australian Government's Minister for Health and the Therapeutic Goods Administration (TGA). They give advice on issues about vaccine safety and use.

کمیته مشورتی واکسن (ACV)

گروهی از متخصصین که مشاوره پزشکی و علمی میدهند. این گروه با وزیر بهداشت دولت استرالیا و مدیریت کالاهای درمانی (Therapeutic Goods Administration (TGA)) صحبت میکنند. آنها در باره مسایل مربوط به ایمنی و کاربری واکسن مشاوره میدهند.

Allergy

An immune response to a foreign material that is harmless to most people. The foreign material could be food, medicine or a part of a vaccine.

حساسىت

یک واکنش سیستم دفاعی نسبت به یک ماده خارجی که برای بیشتر مردم بی آزار است. آن ماده خارجی میتواند غذا، دارو یا بخشی از یک واکسن باشد.

Antibody

When the body gets sick or gets a vaccine, the body will make antibodies to protect it against that disease.

The body can then recognise the germs when that same disease happens again.

پادتن یا آنتی بادی

وقتی بدن مریض میشود یا واکسن زده میشود، بدن پادتنها را میسازد تا در مقابل بیماری از خودش محافظت کند.

سپس هر گاه آن بیماری مجدداً پیش بیاید، بدن آن میکرب را میشناسد.

Antigen

A foreign (external) substance like bacteria, viruses, or fungi that cause infection and dis-ease if they get inside the body. The immunes system detects them and produces antibodies to fight them.

یادزا یا آنتی ژن

یک ماده خارجی (بیرون از بدن) مثل باکتری، ویروس یا قارچهایی که اگر وارد بدن شوند عفونت و بیماری ایجاد میکنند. سیستم دفاعی آن را شناسایی کرده و برای مبارزه با آن پادتن یا آنتی بادی تولید میکند.

A Cont'd

Adjuvant

An adjuvant is an ingredient used in some vaccines. It helps our bodies make a stronger immune response. The adjuvant works together with other parts of the vaccine. They have been used in some vaccines for over 70 years.

ماده کمکی

ماده کمکی یک جزء ترکیبی بعضی از واکسن ها است. کارش این است که به بدن ما کمک کند واکنش ایمنی قوی تری را ایجاد کند. ماده کمکی در کنار اجزاء دیگر واکسن کار میکند. بیش از ۷۰ سال است که این مواد در بعضی از واکسنها به کار رفتهاند.

Anaphylaxis

A quick and serious allergic reaction. This could be a reaction to food or medicine. Symptoms can include breathing difficulties, loss of consciousness and a drop in blood pressure. The person will need urgent medical attention and can sometimes die.

آنافىلاكسى

یک واکنش حساسیتی سریع و جدی. این ممکن است واکنشی نسبت به غذا یا دارو باشد. عوارض آن ممکن است شامل اشکال در تنفس، بیهوشی و پایین افتادن فشار خون باشد. شخصی که دچار آن میشود به درمان پزشکی فوری نیاز دارد و بعضی مواقع ممکن است بمیرد.

Association

A link between one event taking place at the same time as another event. The fact that they are happening together does not prove that one event caused the other event.

وابستگی

ارتباط بین یک رویداد که همزمان با رویداد دیگری اتفاق میافتد. این واقعیت که با هم اتفاق میافتند ثابت نمیکند که یک رویداد باعث رویداد دیگر شده است.

Asymptomatic

Someone with no sign of infection.

بدون نشانه

شخصی که هیچ نشانهای از عفونت ندارد

Attenuated vaccine

Live vaccines use a less strong (or attenuated) form of the germ that causes a disease. These vaccines are like the natural infection that they help prevent. They create a strong and long-lasting immune response.

واكسن ضعيف شده

واکسنهای زنده از یک گونه ضعیف تر (یا ضعیف شده) میکربی که بیماری ایجاد میکند استفاده میکنند. این واکسن ها مثل عفونت طبیعی ای هستند که از آن جلوگیری میکنند. آنها یک واکنش ایمنی قوی و دراز مدت ایجاد میکنند.

Australian Technical Advisory Group on Immunisation (ATAGI)

A group of experts that helps the Government to make decisions on the use of vaccines in Australia.

گروه مشاوره فنی استرالیا در مورد ایمن سازی (ATAGI)

گروهی از متخصصین که در تصمیم گیری برای کاربرد واکسنها در استرالیا به دولت کمک میکند.

Australian Immunisation Register

An electronic register that contains information on all vaccines given to all Australians.

فهرست ايمن سازي استراليا

یک فهرست الکترونیکی حاوی اطلاعات مربوط به همه واکسنهایی که در استرالیا زده میشود

B

Batch assessment A process of checking that the vaccines used in Australia are of high quality. The Therapeutic Goods Administration will do these checks.	ارزیابی دستهای فرآیند چک کردن اینکه واکسنهایی که در استرالیا زده میشوند از کیفیت بالایی برخوردارند. این چک ها را مدیریت کالاهای درمانی (Therapeutic Goods Administration) انجام میدهد.
Boost (Booster injection) An additional vaccine after the first one, given to either build up better immunity or to make sure the immunity lasts longer.	تقویت (تزریق تقویت کننده) یک واکسن اضافی که بعد از واکسن اول زده میشود تا یا مصونیت بهتری را ایجاد کند یا اطمینان دهد که مصونیت مدت بیشتری طول خواهد کشید.
Breakthrough infection When someone can get the infection even though they are vaccinated.	عفونت غیرمنتظره زمانی که فردی با وجود اینکه واکسینه شده است میتواند به عفونت مبتلا شود.

C

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)

An international organisation that will help many countries gain access to COVID-19 vaccines. It will help governments, including lower income countries, to access safe and effective vaccines for 20% of their population.

Cell culture

Using cells grown in liquid to make vaccine ingredients.

Clinical Trial

A type of research study. People either receive a new vaccine or are in the control group. The control group may receive a different vaccine or a placebo, meaning a simple substance with no effects on the body. Participants usually do not know which group they are in. Scientists test the safety and benefits of new vaccines.

Co-administration

To be given more than one vaccine on the same day.

Cold chain

Shipping and storing vaccines at the correct temperature.

Combination vaccine

Combination vaccines take two or more vaccines that could be given individually and put them into one shot.

Convalescent plasma

Plasma is the liquid part of blood. It is collected from a person after they have had an infection. The liquid contains antibodies against the germ. Sometimes this plasma can be given to other people to prevent them getting sick or to help them get better.

ائتلاف برای نوآوری در حوزه آمادگی برای اپیدمی

یک سازمان بینالمللی که به خیلی کشورها کمک خواهد کرد تا به واکسن 19-COVID دسترسی داشته باشند. این سازمان به دولتها، شامل کشورهای کم درآمد، کمک خواهد کرد تا برای ۲۰٪ از جمعیتشان به واکسنهای امن و موثر دسترسی داشته باشند.

كشت سلول

استفاده از سلولهای رشد یافته در مایع برای ساختن مواد واکسن

كارآزمايي باليني

نوعی مطالعه پژوهشی. افراد یا واکسن جدیدی را دریافت میکنند یا در گروه کنترل هستند. گروه کنترل ممکن است واکسن متفاوتی را دریافت کنند یا یک دارونما، یعنی یک ماده سادهای که هیچ اثری روی بدن ندارد. شرکت کنندگان معمولاً نمیدانند که در کدام گروه هستند. دانشمندان ایمنی و منافع واکسنهای جدید را آزمایش میکنند.

تزريق همزمان

زدن بیش از یک واکسن در یک روز.

زنجير سرد

حمل و ذخیره واکسنها در دمای درست.

واکسن ترکیبی

در واکسن های ترکیبی دو یا چند واکسن که میشود به صورت جداگانه تزریق کرد در یک تزریق گنجانده میشوند.

يلاسماي نقاهت

پلاسما بخش مایع خون است. پلاسما از شخصی که عفونتی داشته است گرفته می شود. این مایع حاوی پادتنهای ضد میکرب است. برخی اوقات می توان این مایع را به افراد دیگر داد تا از بیمار شدنشان پیشگیری یا به بهبودشان کمک شود.

C Cont'd

Conjugate vaccine

The joining together of two compounds (usually a protein and polysaccharide) to increase a vaccine's effectiveness.

واكسن مزدوج

به هم پیوستن دو ترکیب (معمولاً یک پروتئین و پلی ساکارید) برای افزایش اثر بخشی واکسن.

Control group

A group of people who do not receive the vaccine or drug being tested. Instead, they may get the normal intervention (drug, vaccine, or treatment), a placebo or nothing. The aim of the trial is to compare what happens in each group. The results must be different enough between the two groups to prove that the difference has not just occurred by chance.

A placebo is a 'dummy' treatment, such as a sugar pill, that looks the same.

گروه کنترل

گروهی از افراد که واکسن یا داروی مورد آزمایش را دریافت نمیکنند. در عوض، ممکن است مداخله معمولی را دریافت کنند (دارو، واکسن یا درمان)، یا یک دارونما و یا هیچ. هدف از کارآزمایی مقایسه چیزهایی است که برای هر گروه اتفاق میافتد. نتایج بین دو گروه باید آنقدر متفاوت باشد که ثابت شود آن تفاوت اتفاقی نبوده است. درمان "ساختگی" مانند قرص قند است دارونما یک درمان "ساختگی" مانند قرص قند است

دارونما یک درمان "ساختگی" مانند قرص قند است که به نظر یکسان است.

Contraindication

An illness (or health condition) that increases the risk for a serious adverse health consequence.

منع استعمال

یک بیماری (یا شرایط پزشکی) که خطر عواقب نامطلوب جدی برای سلامتی را افزایش میدهد.

COVAX

An international partnership that aims to support the development and delivery of the COVID-19 vaccines fairly around the world.

كوواكس

یک مشارکت بینالمللی که هدف آن حمایت از تولید و تحویل واکسن COVID-19 بطور منصفانه در سراسر جهان است.

D

Deltoid A muscle in the upper arm where vaccine is given.	ماهیچه دالی ماهیچهای در بالای بازو که واکسن به آن تزریق میشود.
Dose An amount of a medicine or drug taken.	دوز مقدار دارویی که مصرف میشود.
Dose/vaccination schedule A list of times to have vaccines throughout your life.	دوز / برنامه واکسیناسیون لیست زمان هایی که باید در طول زندگی واکسن بزنید.
Dosing error When medicines are given in the wrong amount, at the wrong time point or to the wrong person.	خطای دوز وقتی دارو به مقدار غلط، در زمان غلط یا به شخص غلط داده میشود.

-		i
		ı
		ı

Efficacy How well a vaccine works during a research study.	تاثیر اینکه یک واکسن در مطالعه پژوهشی تا چه حد خوب کار میکند.
Effectiveness How well a vaccine works in the real world.	اثر بخشی اینکه یک واکسن در دنیای واقعی تا چه حد خوب کار میکند.
Endemic When there are low levels of a disease in a town, city or country.	بومی هنگامی که سطح پایین بیماری در یک شهرستان، شهر یا کشور وجود دارد.
Epidemic A widespread amount or rapid increase of an infectious disease in a community at a particular time. More cases than normal.	اپیدمی مقدار گسترده یا افزایش سریع یک بیماری عفونی در یک جامعه در یک زمان خاص. تعداد بیش از معمول موارد.
Epidemiology The study of how often diseases occur in different groups of people and why.	همه گیر شناسی مطالعه اینکه چند بار بیماری در گروههای مختلف مردم ایجاد میشود و چرا.
Elimination of infection Zero cases of an infection in a specified geographic area (i.e. a country). Example: Measles in Australia.	از بین بردن عفونت صفر بودن تعداد موارد عفونت در یک منطقه جغرافیایی مشخص (یعنی یک کشور). نمونه: سرخک در استرالیا.
Eradication Zero cases of the germ in the entire world. Example: Smallpox.	ریشه کنی صفر بودن تعداد موارد یک میکرب در سراسر جهان. نمونه: آبله.
Extensive limb swelling When the arms or legs of a person become larger than normal, sometimes twice the normal size, with or without redness, close to where the vaccine was given.	ورم گسترده دست و پا وقتی بازوها یا پاهای یک فرد بزرگتر از حد طبیعی می شود، گاهی اوقات دو برابر اندازه طبیعی، با یا بدون قرمزی، نزدیک به محل تزریق واکسن.

G

Guillain-Barré syndrome

A rare event where a person's immune system attacks the nerves and can cause muscle weakness, numbness or not being able to move part or most of the body.

سندرم گیلن باره

یک رویداد نادر که در آن سیستم ایمنی فرد به اعصاب حمله میکند و میتواند باعث ضعف عضلانی، بی حسی یا ناتوانی در حرکت بخشی یا بیشتر بدن شود.

Herd immunity

When most people in a community have protection against an infection. High levels of protection make it more and more difficult for the germ to pass from person to person. This can successfully stop the spread of disease in the community.

ايمنى جمعى

وقتی بیشتر افراد در یک جامعه از محافظت در مقابل یک عفونت برخوردارند. سطح بالای محافظت، انتقال میکرب را از فردی به فرد دیگر دشوارتر میکند. این میتواند با موفقیت از شیوع بیماری در جامعه جلوگیری کند.

Immune system

The body's system for identifying and killing germs to protect us against infection and disease. It involves making antibodies that move in the blood, recognize foreign substances like bacteria and viruses, and attach to them. It signals to the body to get rid of the foreign substances.

سیستم بدن برای شناسایی و کشتن میکربها برای محافظت از ما در مقابل عفونت و بیماری. این شامل ساختن یادتنها است که در خون حرکت کرده، مواد خارجی مثل باکتریها و ویروسها را شناسایی میکنند و خود را به آن متصل میکنند. این به بدن علامت میدهد تا از شر مواد خارجی خلاص شود.

Immune response

The immune response is how your body recognizes and defends itself against bacteria, viruses, and substances that appear foreign and harmful.

واكنش ايمني

سيستم ايمنى

واکنش ایمنی به این صورت است که بدن شما باکتریها، ویروسها و موادی را که به نظر خارجی و مضر می رسند، تشخیص داده و در مقابل آن از خود دفاع مي كند.

Immune thrombocytopenia purpura (ITP)

A rare event where a person's immune system destroys the blood clotting cells. This results in a person's blood not being able to clot as it should.

يوريوراي ترومبوسيتوپني ايمني

یک رویداد نادر که در آن سیستم ایمنی فرد سلول های لخته کننده خون را از بین میبرد. این باعث میشود خون فرد نتواند آنطور که باید لخته شود.

Immunity

Being able to avoid getting sick or avoid getting infected when exposed to a germ. Your body builds this immunity by either being exposed to the gems or by getting a vaccine. Your immune system has a "memory"- it can remember germs that it has seen previously and knows how to attack them.

توانایی اجتناب از مریض شدن یا اجتناب از عفونت بعد از قرار گرفتن در معرض یک میکرب. بدن شما با قرار گرفتن در معرض میکربها یا پس از تزریق واكسن اين ايمنى را ايجاد مىكند. سيستم ايمنى شما یک "حافظه" دارد - میتواند میکریهایی را که قبلا دیده به یاد بیاورد و می داند چگونه به آنها حمله کند.

Immunocompromised

Someone whose immune system may not be able to fight off an illness as well as other people. There are several illnesses that can cause someone to become immunocompromised.

دارای نقص ایمنی

فردی که سیستم ایمنی بدنش ممکن است نتواند مانند سایر افراد با یک بیماری مبارزه کند. چند بیماری وجود دارد که میتواند باعث نقص ایمنی در فرد شود.

Immunogenicity

The power of a substance to produce an immune response. The substance can be present in a vaccine.

ایمنی زایی

قدرت یک ماده برای ایجاد واکنش ایمنی. این ماده میتواند در یک واکسن وجود داشته باشد.

Cont'd

Immunisation The process of developing immunity to an infection, usually by getting vaccinated.	ایمن سازی فرآیند ایجاد ایمنی در مقابل یک عفونت، معمولاً با زدن واکسن.
Inactivated vaccine A vaccine made from a germ that has been killed. The germ is killed either by high heat or by chemicals. When this killed germ is injected into your body, it helps your immune system learn to find the germ, without the risk of getting sick.	واکسن غیر فعال واکسنی که از میکرب کشته شده ساخته میشود. میکرب یا با حرارت زیاد یا با مواد شیمیایی کشته میشود. وقتی این میکرب کشته شده به بدن شما تزریق میشود، به سیستم ایمنی شما کمک میکند تا بدون حطر بیمار شدن، یاد بگیرد که میکرب را پیدا کند.
Incidence Incidence can mean the number of new disease cases in a town, city, state or country or the number of new cases in a particular group of people over a certain amount of time.	بروز بروز میتواند به معنای تعداد موارد جدید بیماری در یک شهرستان، شهر، ایالت یا کشور یا تعداد موارد جدید در یک گروه خاص از افراد در مدت زمان معین باشد.
Infection When a germ (bacteria or virus) enters the body. If the body cannot fight the growth of germs, it may cause disease.	عفونت هنگامی که یک میکروب (باکتری یا ویروس) وارد بدن میشود. اگر بدن نتواند با رشد میکروب ها مبارزه کند، ممکن است باعث بیماری شود.
Injection site reaction The most common side-effects after a vaccine. This can include pain, itching, swelling or redness around the site of injection. These are usually mild and last for 1–2 days.	واکنش محل تزریق رایج ترین عوارض بعد از واکسن. این میتواند شامل درد، خارش، تورم یا قرمزی در اطراف محل تزریق باشد. اینها معمولاً خفیف هستند و ۱ تا ۲ روز طول میکشند.
Intramuscular injection Where the vaccine is given into the muscle.	تزریق عضلانی وقتی که واکسن به عضله تزریق می شود.

L

Lipid

Lipid is fat that is used to make a protective bubble around the mRNA in mRNA vaccines. mRNA is a type of small molecule. mRNA is very weak and breaks down quickly in the body if it is not protected. Once the mRNA is transported into the cell, it is broken down inside the cell.

Live vaccine

The vaccine uses a live form of the bacterium/ virus that may be weakened.

Long-COVID (also known as post-covid condition)

When people with COVID-19 have symptoms for two months or more. Common symptoms include feeling tired, shortness of breath, memory problems, and others. These symptoms can affect the person's daily functioning.

سىد

لیپید نوعی چربی است که در واکسنهای mRNA برای ایجاد یک حباب محافظ در اطراف mRNA استفاده می شود. mRNA نوعی مولکول کوچک است. mRNA خیلی ضعیف است و اگر محفوظ نباشد خیلی زود در بدن تجزیه می شود. وقتی mRNA به داخل سلول منتقل شود در داخل سلول تجزیه می شود.

واكسن زنده

واکسنی که از شکل زنده باکتری/ویروس استفاده میکند که ممکن است ضعیف شده باشد.

کووید طولانی (به عنوان شرایط پس از کووید نیز شناخته می شود)

زمانی که افراد مبتلا به 19-COVID به مدت دو ماه یا بیشتر علائم دارند. علائم رایج شامل احساس خستگی، تنگی نفس، مشکلات حافظه و غیره است. این علائم میتواند روی عملکرد روزانه فرد تأثیر لگذارد.

M

Messenger RNA (mRNA)	
A type of small molecule that you	

A type of small molecule that your cells use as instructions to make protein. mRNA tells your cells how to put together a specific protein using building blocks (called amino acids). You have many millions of mRNA molecules in your body at any one time- all being used to make proteins.

Minimum interval

The amount of time a person needs to leave between receiving their 1st and 2nd vaccines.

Mixed (heterologous) schedules

Sometimes a different mixture, brand or vaccine platform may be given for the second vaccine.

mRNA vaccine

mRNA vaccines teach our cells how to make a harmless protein—or even just a piece of a protein. This protein activates an immune response inside our bodies. That immune response, which produces antibodies, is what protects us from getting very unwell if the real virus enters our bodies.

Morbidity

Illness that happens due to a specific infection or condition.

Mortality

Deaths that happen due to a specific infection or condition.

Multi-dose vial

The containers (vials) hold more than one dose of a medicine or vaccine in a single vial.

Myocarditis

A disease where the heart muscle becomes inflamed.

RNA ییام رسان (mRNA)

نوعی مولکول کوچک که سلولهای شما از آن به عنوان دستورالعمل برای ساختن پروتئین استفاده میکنند. mRNA به سلولهای شما میگوید که چگونه با استفاده از عناصر سازنده (اسیدهای آمینه) پروتئین خاصی را ترکیب کند. در هر زمان، شما چندین میلیون مولکول mRNA در بدنتان دارید که همه آنها برای ساختن پروتئین به کار میروند.

حداقل فاصله

مدت زمانی که فرد باید بین دریافت واکسن اول و دوم خود فاصله بگذارد

برنامه های مختلط (هترولوگ)

گاهی اوقات ممکن است ترکیب، مارک یا پلتفرم واکسن متفاوتی برای واکسن دوم داده شود.

واكسن mRNA

واکسنهای mRNA به سلولهای ما یاد می دهند که چگونه یک پروتئین بی آزار – یا حتی یک تکه از پروتئین را بسازند. این پروتئین یک واکنش ایمنی را در داخل بدن ما فعال میکند. این واکنش ایمنی که پادتن ها را به وجود میآورد چیزی است که ما را در مقابل بیماری شدید در صورت ورود ویروس واقعی به بدنمان محافظت میکند

ناخوشي

بیماری ناشی از یک عفونت یا شرابط بخصوص

مرگ و میر

مرگهای ناشی از یک عفونت یا بیماری بخصوص

ویال چند دوزی

ظروفی (ویال ها) که در آن بیش از یک دوز دارو یا واکسن در یک ویال وجود دارد.

ميوكارديت

یک بیماری که در آن عضله قلب ملتهب می شود.

N

National Immunisation Programme (NIP)

The vaccines that are given for free in Australia to children, adolescents and adults.

برنامه ملی ایمن سازی (NIP)

واکسن هایی که در استرالیا به صورت رایگان به کودکان، نوجوانان و بزرگسالان داده می شود.

Neutralisation

One way that our immune system can protect us from an infection. Our immune system makes antibodies that stick all over the surface of a virus. When the virus tries to stick onto our cells, the antibodies get in the way and stop the virus from getting into our cells. They also help other parts of the immune system recognise and destroy the virus

خنثي سازي

یک راه که سیستم ایمنی ما میتواند ما را از عفونت محافظت کند. سیستم ایمنی ما پادتن هایی را میسازد که به تمام سطح یک ویروس میچسبند. وقتی ویروس سعی میکند وارد سلولهای ما شود، این پادتن ها مانع میشوند و نمیگذارند ویروس وارد سلولهای ما شود. آنها به بخشهای دیگر سیستم ایمنی نیز کمک میکنند تا ویروسها را شناخته و نابود کنند.

Outbreak

When the number of disease cases is higher than what has previously happened in a city or country, or in a group of people or time of year.

شيوع

زمانی که تعداد موارد بیماری بیشتر از آن چیزی است که قبلاً در یک شهر یا کشور یا در گروهی از افراد یا در یک زمان بخصوص سال اتفاق میافتاده است.

یاندمی (همه گیری) **Pandemic** یخش یک بیماری جدید در همه کشورهای دنیا. Spread of a new disease to every country around the world. سندرم التهابي چند سيستمي كودكان با ارتباط Paediatric inflammatory multisystem موقت ٰ با (PIMS-TS) موقت ٰ با syndrome temporally associated with SARS-CoV-2 (PIMS-TS) این نام یک بیماری نادر است که در بعضی از This is the name of a rare illness in some کودکان پس از ابتلا به COVID-19 ایجاد می شود و children after having COVID-19 where parts of در آن بخشهایی از بدن بزرگ تر از حد طبیعی the body becomes larger than normal. یارستزی یا خواب رفتگی **Paraesthesia** احساسی در پوست که طبیعی نیست، مانند احساس A feeling in the skin that is not normal, like feeling something crawl under the skin or خزیدن چیزی زیر پوست یا گزگز یا بی حسی. tingling or numbness. المن سازي غيرفعال **Passive immunisation** Occurs when a person is given antibodies to زمانی اتفاق می افتد که به جای تولید آنتی بادی ها a disease rather than producing them through توسط سیستم ایمنی بدن یک فرد، آنتیبادی یک his or her own immune system. Such as a بیماری به او داده میشود. مانند یک نوزاد که از newborn baby receiving antibodies from their مادر خود آنتی بادی دریافت میکند. mum. یاتوژن (بیماری زا) **Pathogen** میکربی که اگر به آن آلوده شوید میتواند بیماری A germ that can cause disease if you are infected, such as a virus. ایجاد کند، مثل ویروس بازنگری توسط همردیفان Peer-review متخصصین مستقل پژوهش دیگران را بررسی Independent experts examine other people's research to make sure it is appropriate and میکنند تا از مناسب و صحیح بودن آن اطمینان correct. حاصل شود. یریکاردیت **Pericarditis** A disease where the lining of the heart muscle یک بیماری که در آن لایه عضله قلب ملتهب becomes inflamed. مىشود. دارونما **Placebo** A substance or treatment that has no effect ماده یا درمانی که هیچ تاثیری روی انسانها ندارد. on human beings. واكسن يلىساكاريد Polysaccharide vaccine A vaccine containing long threads of sugar واكسنى حاوى رشتههاى طولاني مولكولهاي قند molecules, which look like the surface of که مانند سطح برخی از انواع باکتریها به نظر

some kinds of bacteria. Polysaccharide

disease (such as pneumonia).

vaccines are available for pneumococcal

می رسد. واکسن های پلیساکارید برای بیماری

بنوموکوکی (مثل ذاتالریه) موجود است.

P Cont'd

Post-market vaccine effectiveness studies (also known as 'real world' studies or Phase IV clinical trials)

These types of studies are used to see whether the approved vaccine works in the real world and to look for any side effects.

مطالعات اثربخشی واکسن پس از فروش (به عنوان مطالعات «دنیای واقعی» یا آزمایشهای بالینی فاز IV نیز شناخته میشود)

از این نوع مطالعات برای بررسی اینکه آیا واکسن تایید شده در دنیای واقعی کار میکند و برای شناسایی عوارض جانبی استفاده می شود.

Pre-Clinical Trial

A research study done before a clinical trial. The study tests whether a vaccine is safe to test on humans. As part of the COVID-19 trials, animal models included experiments on animals including mice and macaques.

پیش از کارآزمایی بالینی

یک مطالعه پژوهشی که پیش از کارآزمایی بالینی انجام میشود. در این مطالعه امن بودن آزمایش یک واکسن روی انسان آزمایش میشود. به عنوان بخشی از کارآزماییهای COVID-19 الگوهای حیوانی شامل آزمایشاتی روی موشها و ماکاکها بود.

Prevalence

The total number of people in a population that have a disease at a certain time.

رواج

تعداد کل افراد یک جمعیت که در یک زمان بخصوص به بیماری مبتلا می شوند.

Primary course

The number of vaccines it takes to achieve a good level of protection against disease.

دوره اولیه

تعداد واکسن هایی که برای دستیابی به سطح خوبی از محافظت در برابر بیماری لازم است.

Prime

The first time a vaccine is given.

نخست

اولین باری که یک واکسن زده میشود

Protein subunit vaccine

Include harmless pieces (proteins) of the germ instead of the entire germ. Once vaccinated, our bodies recognize that the protein should not be there and build blood elements called T-lymphocytes and antibodies that will remember how to fight the germ if we are exposed in the future.

واكسن زير واحد پروتئين

گذاشتن تکههای بی آزاری از میکرب (پروتئینها) بجای میکرب کامل. پس از تزریق واکسن، بدن ما تشخیص میدهد که این پروتئین نباید در بدن باشد و عناصر خونی به نام لنفوسیت های T و پادتن ها را میسازد که اگر در آینده در معرض میکرب قرار گرفتیم به یاد میآورند که چگونه با آن بجنگند.

R

Roll out

The introduction of a new drug or vaccine. For the COVID-19 vaccination program this includes multiple phases: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. Priority groups are identified by considering current public health and medical evidence on who would be most affected if they got COVID-19.

Reactogenicity

A group of effects that often happen after vaccination. It can include pain, redness or swelling around where the vaccine was injected. A person might feel tired, or hot or have a headache. Importantly, these are signs that an immune response is working.

Regulatory body

A government organisation that decides which vaccines can be registered in a country and legally used in the country.

توزيع همگانی

شناساندن یک دارو یا واکسن جدید. برنامه واکسیناسیون COVID-19 شامل چند مرحله است: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. گروههای اولویت دار با در نظر گرفتن شواهد جاری بهداشت عمومی و پزشکی در مورد اینکه چه کسی تحت بیشترین تاثیر قرار خواهد داشت اگر COVID-19 بگیرد تعیین میشوند.

واكنش زايي

گروهی از تاثیرات که اغلب بعد از زدن واکسن پیش میآید. این میتواند شامل درد، قرمز شدن یا تورم محل تزریق واکسن باشد. شخص ممکن است احساس خستگی یا گرم بودن کند یا سر درد داشته باشد. مهم این است که اینها نشانه کار کردن واکنش ایمنی هستند.

نهاد تنظیم و اعمال مقررات

یک سازمان دولتی که تصمیم میگیرد چه واکسنی میتواند در کشوری به ثبت برسد و قانوناً استفاده شود.

S

SARS-CoV-2 The official name of the virus that causes the disease known as COVID-19. It belongs to family of viruses called coronaviruses.	سارس-کو-۲ نام رسمی ویروسی که باعث بیماری COVID-19 میشود. این ویروس به خانوادهای از ویروسها تعلق دارد که ویروسهای کرونا نامیده میشود
Spike protein Coronaviruses have sharp bumps on their surface. Those bumps are called spike proteins. They help the virus enter a person's cells.	پروتئین سنبله (اسپایک) ویروسهای کرونا برجستگیهای تیزی در سطح خود دارند. این برجستگیها پروتئین سنبله نامیده میشوند. آنها به ویروس کمک میکنند که وارد سلولهای فرد شود.
Serology Measuring the level of antibodies (immune proteins) present in the blood.	سرولوژی (سرم شناسی) اندازه گرفتن مقدار پادتن (پروتئینهای ایمنی) موجود در خون.
Side Effect Any unwanted or unexpected effects of a vaccine.	عوارض جانبی هر نوع اثر ناخواسته یا غبر منتظره واکسن.

Т

Therapeutic Goods Administration (TGA)

The Therapeutic Goods Administration (TGA) is responsible for checking vaccines and other medicines before they can be used in Australia.

مدیریت کالاهای درمانی (TGA)

مدیریت کالاهای درمانی (TGA) مسئول است که واکسنها و داروها را قبل از اینکه در استرالیا استفاده شوند چک کند.

Thrombosis with thrombocytopenia syndrome (TTS)

A newly described serious condition. A person gets unusual blood clots in the brain or in other parts of the body. It is also associated with low platelet levels.

ترومبوز همراه با سندروم ترومبوسیتوپنی (TTS)

یک وضعیت جدی که اخیرا توصیف شده است. شخص دچار لختههای غیر عادی خون در مغز یا نقاط دیگر بدن میشود. این همچنین با سطح پایین پلاکت همراه است.

Transmission

The ability of a virus to pass from one person to another.

انتقال

توانایی یک ویروس که از شخصی به شخص دیگر منتقل شود.

V

Vaccine A type of medicine that supports our immune system to fight against certain germs and prevent disease. Usually, vaccines are given before the person encounters the germ. Each vaccine promotes the immune system to make antibodies against the germ.	واکسن نوعی دارو که از سیستم ایمنی بدن ما برای مبارزه با برخی از میکربها و جلوگیری از بیماری پشتیبانی میکند. معمولاً واکسنها قبل از مواجهه فرد با میکرب تزریق میشوند. هر واکسنی سیستم ایمنی بدن را برای ایجاد پادتن علیه میکرب ترغیب میکند.
Vaccination Giving a vaccine to help the immune system develop protection from a specific disease. Commonly used terms include shot, jab, needle, and inoculation.	واکسیناسیون واکسن زدن برای کمک به سیستم ایمنی بدن در ایجاد محافظت در برابر یک بیماری خاص. اصطلاحاتی که معمولاً مورد استفاده قرار میگیرند عبارتند از تیر، ضربه، سوزن و تلقیح.
Vaccine Candidate A new vaccine that is still being tested and is not licensed.	کاندیدای واکسن واکسن جدیدی که هنوز تحت آزمایش است و مجوز ندارد.
Vaccine hesitancy When a person is unsure about a vaccine and delays or refuses to receive the available vaccine.	تردید واکسن وقتی شخصی در باره واکسنی نامطمئن است و دریافت واکسن را به تاخیر میاندازد یا امتناع میکند.
Variant (mutation) Tiny changes in the genetic information inside a virus. Variants can occur when a virus multiplies or makes copies of itself.	گونه متفاوت (دگرگونی) تغییرات بسیار کوچک دراطلاعات ژنتیکی داخل یک ویروس. هنگامی که ویروس خود را تکثیر یا کپی میکند گونههای متفاوت میتوانند ظاهر شوند.
Vial A small container used to hold medicine	ویال ظرف کوچکی که برای نگه داشتن دارو به کار میرود

V Cont'd

Viral vector vaccine

Contains a modified version of a different virus from the one that causes COVID-19. Inside the modified virus, there is material from the virus that causes COVID-19. This is called a "viral vector." Once the viral vector is inside our cells, the genetic material gives cells instructions to make a protein that is unique to the virus that causes COVID-19. Using these instructions, our cells make copies of the protein. This prompts our bodies to build T-lymphocytes and B-lymphocytes that will remember how to fight that virus if we are infected in the future.

واكسن وكتور ويروسى

دارای نسخه اصلاح شده ویروسی است که متفاوت از ویروس ایجاد کننده 19-COVID است. در داخل ویروس اصلاح شده موادی از ویروسی که باعث 19-COVID میشود وجود دارد. این که باعث 19-COVID میشود وجود دارد. این به نام "وکتور ویروسی" شناخته میشود. وقتی وکتور ویروسی داخل سلولهای ما میشود، مواد ژنتیکی دستورالعملهایی را به سلول میدهد تا پروتئین منحصر بفرد ویروسی را بسازد که باعث 19-COVID می شود. با استفاده از این دستورالعملها، سلولهای ما کپی پروتئین را میسازند. این بدن ما را به فعالیت وا میدارد تا لنفوسیتهای ۲ و لنفوسیتهای ۵ را بسازد که اگر در آینده به ویروس آلوده شدیم به یاد بیاورند که چگونه با آن بجنگند.

Viral shedding

When the virus made inside your body starts to be released into your surroundings. At that point, it may be spread or passed on to other people.

ريزش ويروسى

وقتی که ویروسی که در بدن شما ساخته شده شروع میکند که وارد محیط اطرافتان شود. در این زمان ویروس میتواند پخش شود یا به افراد دیگر سرایت کند.

Waning immunity

When your level of immunity gets lower and lower with time.

از بین رفتن ایمنی هنگامی که سطح ایمنی شما در طول زمان کمتر و کمتر میشود.